

Raadsvoorstel

Waalre, 15 september 2026

Vergaderdatum	: 13 oktober 2026
Voorstelnummer	: 2026-56
Zaaknummer	: 1141194
Portefeuillehouder:	: F. Schoots
Naam opsteller	: M. van Moll
Naam voorstel	: Voorstel tot vaststellen startnotitie Visie op Ontmoeten in Waalre
Grondslag raadsbesluit	: Uitvoeringsprogramma 'Met elkaar op weg naar de toekomst'

Voorgesteld besluit:

1. De startnotitie Visie op Ontmoeten in Waalre vast te stellen.

Onderwerp

Startnotitie Visie op Ontmoeten in Waalre.

Voorstel

1. De startnotitie Visie op Ontmoeten in Waalre vast te stellen.

Inleiding

Zowel in het uitvoeringsprogramma *Met elkaar op weg naar de toekomst 2022-2026* als in het Raadsprogramma *Thuis in een groeiende regio 2026-2030* heeft de gemeenteraad het college gevraagd een integrale visie op gemeenschapshuizen en mogelijkheden tot ontmoeting op te stellen. De maatschappelijke ontwikkelingen in Waalre vragen echter om een bredere benadering dan alleen een visie op gebouwen. De centrale opgave is hoe Waalre ook richting 2040 een gemeente blijft waarin inwoners elkaar kunnen ontmoeten, mee kunnen doen en onderdeel kunnen zijn van de gemeenschap.

Waalre staat de komende jaren voor ingrijpende maatschappelijke veranderingen. De bevolking groeit, de Brainportregio ontwikkelt zich sterk, het aandeel ouderen neemt toe, huishoudens worden kleiner en de samenleving wordt diverser. Tegelijkertijd staat sociale samenhang onder druk door individualisering, veranderende verenigingsverbanden en een afnemende beschikbaarheid van vrijwilligers. Ontmoetingsplekken worden daardoor steeds belangrijker voor leefbaarheid, sociale cohesie, preventie en gezondheid. Gemeenschapshuizen spelen hierin een belangrijke rol, maar zijn niet het doel op zichzelf. Zij zijn één van de middelen waarmee ontmoeting mogelijk wordt gemaakt, naast bijvoorbeeld sport, cultuur, onderwijs, zorglocaties, kerken, openbare ruimte en nieuwe wijkvoorzieningen.

In de startnotitie Visie op Ontmoeten zijn 9 kaders voor de visie opgesteld. Het college is met name benieuwd wat de raad van deze kaders vindt.

Beoogd resultaat

Het beoogde resultaat is een toekomstbestendige Visie op Ontmoeten in Waalre. De visie beschrijft welke maatschappelijke betekenis ontmoeting heeft, welke ontwikkelingen richting 2040 op Waalre afkomen, welke rol de gemeente hierin heeft, aan welke ontmoetingsplekken behoefte is, hoe verschillende voorzieningen elkaar kunnen versterken en welke rol gemeenschapshuizen daarin spelen.

Argumenten

- 1.1 *De visie geeft invulling aan een afspraak uit het uitvoeringsprogramma 'Met elkaar op weg naar de toekomst'.*

Met de Visie op Ontmoeten geven we uitvoering aan deze bestuurlijke afspraak. De startnotitie beschrijft de uitgangspunten en dilemma's voor de visieontwikkeling en stelt de raad in staat richtinggevend kaders mee te geven voor de verdere uitwerking van de visie.

1.2 De visie zorgt voor duidelijke keuzes voor de lange termijn.

In Waalre verandert er veel door bevolkingsgroei, vergrijzing en nieuwe inwoners. Gesprekken over ontmoetingsplekken gaan nu nog te vaak alleen over stenen en vierkante meters. Met deze startnotitie kijken we wat inwoners echt nodig hebben om elkaar te ontmoeten. Daarbij kijken we naar alle plekken samen, zoals gemeenschapshuizen, sportaccommodaties en de openbare ruimte. Zo ontstaat een duidelijk plan voor de toekomst en voorkomen we losse, willekeurige besluiten.

1.3 We leggen vast hoe we dit proces vormgeven en welk resultaat we willen bereiken

We gaan in de startnotitie in op de vormgeving van het proces, wie betrokken is, welke stappen we nemen en in welk tijdbestek dit proces plaatsvindt. Ook het te verwachten resultaat ligt vast. We hebben stappen benoemd en die in tijd ingepland. Daarmee scheppen we duidelijkheid wie wat wanneer doet en wanneer er (deel)resultaten te verwachten zijn.

1.4 Versterken van maatschappelijke weerbaarheid

Ontmoeting draagt niet alleen bij aan sociale verbondenheid en leefbaarheid, maar ook aan de weerbaarheid van de gemeenschap. Recente ontwikkelingen rondom crisisbeheersing en de voorbereiding op mogelijke noodsituaties, waaronder de regionale pilot voor distributiepunten, laten zien dat sterke sociale netwerken en herkenbare ontmoetingsplekken van grote waarde zijn. Inwoners die elkaar kennen, verenigingen die actief zijn en locaties waar mensen samenkomen, vormen een belangrijke basis voor onderlinge hulp, informatievoorziening en samenredzaamheid in tijden van crisis. Een visie op ontmoeten helpt deze maatschappelijke kracht van Waalre te behouden en verder te versterken.

Kanttekeningen

1.1 De visie is richtinggevend en niet uitvoerend

De visie op ontmoeten beschrijft het gewenste toekomstbeeld en de kaders voor besluitvorming. Concrete maatregelen, investeringen en prioriteiten maken geen onderdeel uit van deze fase en worden in een vervolgtraject uitgewerkt.

1.2 Urgente vraagstukken kunnen om tussentijdse besluitvorming vragen

Het visieproces biedt ruimte om bestaande vraagstukken en risico's in beeld te brengen. Wanneer sprake is van urgente ontwikkelingen, kan het nodig zijn eerder bestuurlijk de afweging te maken of, en zo ja op welke wijze, een parallel traject nodig is.

Kosten en dekking

De visie vormt het inhoudelijke kader voor toekomstige keuzes over investeringen, beheer en ontwikkeling van maatschappelijke voorzieningen. De visie zelf geeft de richting en de afwegingsprincipes. De verdere vertaling naar concrete maatregelen vindt plaats in een uitvoeringsagenda. In het uitvoeringsprogramma 2026-2030 nemen we een stelpost op ten behoeve van het opstellen van de uitvoeringsagenda voor de visie op ontmoeten.

Duurzaamheid

Het verduurzamen van het gemeentelijk maatschappelijk vastgoed maakt onderdeel uit van de Visie op Ontmoeten.

Participatie

We maken de visie samen met inwoners, verenigingen en maatschappelijke partners, die we vooraf informeren en actief betrekken via bijeenkomsten. Inwoners van alle leeftijden kunnen meedenken via het inwonerspanel, sociale media, De Schakel en op fysieke plekken in het dorp. Na afloop koppelen we terug wat er met de opgehaalde ideeën en opmerkingen is gedaan.

Inclusieve samenleving

Met deze visie zorgen we ervoor dat iedere inwoner van Waalre kan meedoen en anderen kan ontmoeten, nu en in 2040. Ontmoetingsplekken moeten voor iedereen bereikbaar, betaalbaar, veilig en toegankelijk zijn. We richten ons daarbij bij het opstellen van deze visie niet alleen op bestaande verenigingen, maar zoeken ook naar 'blinde vlekken' in het dorp. Dit zijn groepen die nu minder vanzelf meedoen, zoals jongeren, nieuwe inwoners uit de Brainportregio of mensen die eenzaam zijn. Zo bouwen we samen aan sterke gemeenschappen waar iedereen zich welkom en thuis voelt.

Communicatie

We beginnen met een startbericht waarin wordt uitgelegd waarom de visie wordt opgesteld, dat we ons richten op inwoners van alle leeftijden, hoe partners en inwoners kunnen meedenken en wat de planning is.

Gedurende het proces betrekken we inwoners en relevante partners actief bij de totstandkoming van deze visie. Ook richten we ons op mogelijk toekomstige gebruikers. We communiceren op verschillende momenten om iedereen te informeren, input op te halen en terug te koppelen.

De gemeenteraad wordt tussentijds actief geïnformeerd over de voortgang door middel van een raadsinformatiebrief.

Kernboodschap

Niet het gebouw staat centraal, maar de ontmoeting. Niet de accommodatie is het vertrekpunt, maar de maatschappelijke opgave. Gemeenschapshuizen zijn een belangrijk middel, geen doel op zich.

Vervolprocedure en planning

Periode	Fase	Kernresultaat
Q2-Q3 2026	1. Voorbereiding & kaderstelling	Projectaanpak, eerste analyses, participatieaanpak en voorgestelde kaders
27 aug 2026	Raadsinformatieavond	Ophalen richting, aandachtspunten en leidende principes
Sep-okt 2026	2. Startnotitie	Verwerken opbrengst avond; aanscherpen scope, kaders, onderzoeksvragen en planning
1 & 13 okt 2026	Raadsbehandeling	Oordeelsvorming en vaststelling startnotitie
Najaar 2026	3. Startfoto & analyse	Huidige situatie, vraag en aanbod, trends, spreiding, blinde vlekken en urgenties
Najaar 2026 – Q1 2027	4. Participatie & verdieping	Inbreng inwoners en partners; verdieping governance, financiën en community building
Eind 2026 – Q1 2027	5. Ontwerpprincipes	Bouwstenen voor netwerk, toegankelijkheid, multifunctionaliteit en eigenaarschap
Q1 2027	6. Ontwerpvisie	Conceptvisie 2040, afwegingskader, rollen en uitvoeringsrichting
Mrt-apr 2027	7. Toetsing & aanscherping	Consultatie en verwerking reacties; toets op uitvoerbaarheid
Apr-mei 2027	Collegebesluitvorming	Vaststellen ontwerpvisie en raadsvoorstel
Q2 2027	Raadsbesluitvorming	Oordeelsvormende en besluitvormende behandeling; vaststelling visie

Bijlagen onderdeel van het voorstel

1. Startnotitie Visie op Ontmoeten in Waalre

Bijlagen ter informatie

-

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN WAALRE,

gemeentesecretaris,

R.M.M.A.S. van der Wijst

burgemeester,

M.F. Oosterveer